

25.08.2014

LIKENNELAITOS -LIIKELAITOKSEN
JOHTOKUNTA (HKL)

ESITYSLISTA

11 - 2014

KOKOUSHUTSU

Kokousaika **Maanantai 25.08.2014 klo 16:00**

Kokouspaikka **Toinen linja 7 4. krs.**

Käsitellään **Tällä esityslistalla mainitut asiat**

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL)

25.08.2014

Asia	Sivu
TOIMITUSJOHTAJA	
1 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta	1
2 Pöydälle 21.08.2014 Liikennelaitoksen (HKL) talousarvioehdotus 2015 ja taloussuunnitelmaehdotus vuosille 2015-2017	2
3 Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunnan lausunto HKL:n toimitusjohtajan viran täyttämisestä	9
HALLINTO- JA TALOUSYKSIKKÖ/HKL	
1 Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano	12

25.08.2014

Tj/1

1

**Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä
pöytäkirjan tarkastajien valinta**

Päätösehdotus

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) päättää todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi sekä valita jäsenet (varalla) ja (varalla) tarkastamaan tämän kokouksen pöytäkirjan.

Esittelijä

va. toimitusjohtaja
Yrjö Judström

2

Liikennelaitoksen (HKL) talousarvioehdotus 2015 ja taloussuunnitelmaehdotus vuosille 2015-2017

Pöydälle 21.08.2014

HEL 2014-002667 T 02 02 00

Päätösehdotus

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päättää hyväksyä liikennelaitoksen vuoden 2015 talousarvioesityksen ja vuosien 2015-2017 taloussuunnitelmaesityksen sekä lähettää ne edelleen kaupunginhallitukselle.

Esittelijä

Yleistä

Johtokunnan jäsenille jaetaan esityslistan liitteenä HKL:n talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitys vuosiksi 2015 – 2017. Suunnitelma sisältää tulostavoitteet, toimintasuunnitelman, tulos- ja rahoituslaskelmat sekä investointi- ja henkilöstösuunnitelman. Investointisuunnitelma on tehty vuosille 2015 – 2024. Listan liitteenä on myös HKL:n perustelutekstiehdotus Helsingin kaupungin talousarviokirjaan.

Laitoksen yhteistyötoimikunta on käsitellyt talousarvion kokouksessaan 20.8.2014.

Muutokset toukokuun esitykseen

Johtokunta käsitteli alustavaa talousarvioesitystä 28.5.2014. Kesän aikana talousarviota on päivitetty.

Investointisuunnitelma 2015-2024 on 1 183,3 milj. euroa eli suunnitelma on 64,3 milj. euroa toukokuun esitystä pienempi. Pääosin muutokset kohdistuvat vuosille 2018-2024. Raidejokeri investointia on siirretty yhdellä vuodella eteenpäin, jolloin Raidejokerin rata- ja varikkoinvestoinnit ovat pienentyneet 35,4 milj. eurolla ja kalustohankinnat 5,0 milj. eurolla. Lisäksi vuosille 2018-2024 on tehty yhteensä 24,6 milj. euron vähennys raitiorata-, metroasema-, sähkönsyöttö-, metrorata- ja liukuporrasinvestointeihin. Vuodelle 2018 on lisätty 1,0 milj. euroa uusien raitiovaunujen optio 1:n investointeihin.

Lainamäärä on 1,5 milj. euroa pienempi vuosina 2015-2017 kuin toukokuussa. Käyttötalouteen on tullut päivityksiä henkilöstökuluihin,

koska raitio- ja metrol liikenteen henkilöstösuunnitelmia on hieman muutettu. Lisäksi käyttötalouteen on lisätty mm. kaupunkipyöräjärjestelmän nettokustannukset ja bussijokerin käyttömenoja, jotka korvataan kaupungin tuella ja HSL:n infrakorvauksella. HKL:n liikeylijäämä on samalla tasolla kuin kevään esityksessä.

Talousarvion sitovat tavoitteet

Talousarviossa on esitetty HKL:n sitovat toiminnalliset tavoitteet:

- Tilikauden tulos vähintään nolla.
- Raitio- ja metrol liikenteen asiakastyytyväisyys vähintään vuoden 2013 tasolla (Raitio 2013: 3,96; Metro 2013: 3,99).
- Raitiol liikenteen luotettavuus on 99,85 % (2013: 99,87 %) ja metrol liikenteen 99,96 % (2013: 99,96 %).
- Metroasemat ovat siistit ja odottamisolosuhteet raitiovaunupysäkeillä ovat hyvät, tavoite 3,72 (2013: 3,70).

Talousarvion muut tavoitteet

Talousarviossa on esitetty tavoitteet myös henkilöstötuloksen sekä kehittämistuloksen osalta. Henkilöstötulosta mitataan työhyvinvointikyselyn avulla ja mitattavia asioita ovat henkilöstön tyytyväisyys ja johtamisen arvosana. Kehittämistavoitteita talousarviossa on listattu yhteensä 20 kappaletta ja niistä tärkeimmät liittyvät raitiovaunu- ja metrojunahankintojen etenemiseen, raitiovaunuliikenteen nopeuttamiseen yhteistyössä KSV:n ja HSL:n kanssa sekä metron automatisoinnin edistymiseen.

Käyttötalous 2015

HKL:n liikevaihto on 158,6 (2014: 152,8) milj. euroa vuonna 2015. Liikevaihto muodostuu seuraavista eristä:

- HSL:ltä laskutettavista liikennöintikorvauksista raitiol iikenteestä 50,4 (2014: 49,9) milj. euroa, metrol iikenteestä 28,0 (2014: 25,5) milj. euroa ja Suomenlinnan lauttaliikenteessä 4,0 (2014: 3,8) milj. euroa eli yhteensä 82,7 (2014: 78,9) milj. euroa. Metrol iikenteen liikennöintikorvaus sisältää ns. lisäkorvausta 1,9 milj. euroa, jolla on tarkoitus korvata Länsimetron käyttöönottoon liittyviä menoja, joita varsinainen liikennöintikorvaus ei kata vielä vuonna 2015. Lisäkorvauksella katetaan metrovarikon laajentamisen kustannuksia sekä lisähenkilöstön palkkaamisesta aiheutuvia kuluja.

25.08.2014

- HSL:ltä laskutettavasta infrakorvauksesta 64,0 (2014: 66,1) milj. euroa. Infrakorvaus sisältää metro-, raitio-, juna-, bussi- ja lauttaliikenteen liikenteen infraomaisuuden pääomakuluja sekä ylläpito- ja hallintokuluja. Infrakorvauksen poisto-osuus laskee vuonna 2015, koska osa vanhan omaisuuden poistokorvauksista loppuu vuonna 2014.
- Helsingin kaupungilta saatavasta tuesta 12,0 (2014: 7,4) milj. euroa. Tuella korvataan sellaiset infran kaltaiset menoerät, joita HKL ei voi laskuttaa HSL:ltä HSL:n perussopimuksen mukaan.
- Muista myyntituotoista 0,2 (2014: 0,2) milj. euroa, joka sisältää raitioliikenteen tilausajotuottoja.

Valmistusta omaan käyttöön on 5,3 (2014: 5,2) milj. euroa, joka sisältää ratojen rakentamiseen ja kunnossapitoon liittyviä töitä sekä vanhojen raitiovaunujen peruskorjauksia.

Liiketoiminnan muut tuotot, 15,5 (2014: 16,9) milj. euroa, koostuvat pääosin vuokra- ja mainostuloista. Vuonna 2014 liiketoiminnan muissa tuotoissa on mukana informaatiojärjestelmien laskutusta HSL:ltä, mikä tulee pienenemään noin 1 milj. eurolla vuonna 2015.

Aineita ja tarvikkeita on budjetoitu 15,7 (2014: 15,7) milj. euroa. Suurin erä on sähkömaksut 8,9 (2014: 8,8) milj. euroa.

Ulkopuolisten palvelujen ostoihin on budjetoitu 34,5 (2014: 31,9) milj. euroa. Suurimmat yksittäiset menoerät ovat vartiointi 4,4 (2014: 4,4) milj. euroa, liikennevälineiden korjaukset ja huollot 4,4 (2014: 4,2) milj. euroa, suomenlinnan lauttaliikenteen korvaus 3,9 (2014: 3,5) milj. euroa, ratojen korjaukset ja huollot 3,4 (2014: 2,6) milj. euroa, koneiden korjaukset 3,3 (2014: 2,5) milj. euroa, asiantuntijapalvelut 2,5 (2014: 1,9) milj. euroa, rakennusten siivoukset 2,1 (2014: 2,1) milj. euroa, rakennusten ulkopuhdistukset 1,9 (2014: 1,9) milj. euroa ja rakennusten korjaukset 1,8 (2014: 2,5) milj. euroa.

Palkkojen ja palkkioiden arvioidaan olevan 42,8 (2014: 41,7) milj. euroa. Henkilösivukulut ovat yhteensä 14,2 (2014: 13,8) milj. euroa. HKL:n keskimääräinen henkilömäärä on 1101 henkilöä vuonna 2015. Keskimääräinen henkilömäärä nousee 10 henkilöllä vuodesta 2014.

Talousarviovuonna poistot ovat 36,5 (2014: 35,2) milj. euroa. Poistotasoa nostaa laajennetun metrovarikon vaihteittainen käyttöönotto, bussijokerin käyttöönotto sekä metroasemien ja raitioratojen peruskorjaukset. Toisaalta poistotasoa laskee informaatiojärjestelmien (mm. liikennevaloetus- ja

matkakorttijärjestelmä) ja metrojunien poistojen pienentyminen vuoteen 2014 verrattuna yhteensä noin 1,6 milj. eurolla.

Liikelylijäämä on 27,2 (2014: 28,1) milj. euroa. Liikelylijäämä heikentää infrakorvauksen pienentyminen vuodesta 2014.

Lainojen korkokulut ovat 7,1 (2014: 4,2) milj. euroa vuonna 2015. Metroliikenteen kalustohankintoihin korkokuluja kohdistuu 1,3 milj. euroa ja raitio liikenteen kalustohankintoihin 0,7 milj. euroa. Infrainvestointien ja tuotantorakennuksiin liittyvien investointien rahoittamiseen nostettavien lainojen korkovaikutus on 5,1 milj. euroa.

HKL maksama tuottotavoite pääomalle A on 9 % eli 8,4 milj. euroa vuodessa. Lisäksi HKL palauttaa Helsingin kaupungille HSL:ltä laskutetut infraomaisuuden korkotuotot 11,5 milj. euroa. Vastaavat korkotuotot ovat tulona HKL:n liikevaihdossa.

Investointivarausten lisäyksiä on budjetoitu 2,7 (2014: 4,3) milj. euroa ja poistoerojen vähennyksiä 2,6 (2014: 2,4) milj. euroa.

Käyttötalous 2016-2017

Taloussuunnitelmavuodet 2016-2017 on suunniteltu vuoden 2015 rahanarvoon.

Vuonna 2016 menoja nostavat automaattimetron ja Länsimetron käyttöönotto syksyllä 2016. Poistot nousevat 8,0 milj. eurolla ja lainojen korot 3,7 milj. eurolla vuodesta 2015. Poistoja nostavat metron kulunvalvonnan käyttöönotto ja uusien metrovaunujen käyttöönotto vuoden 2016 aikana. Henkilöstökuluissa kasvua on 2,6 milj. euroa. Henkilöstömäärä nousee erityisesti metroliikenteessä, jossa tarvitaan uusia kuljettajia Länsimetron liikennöintiä varten.

Vuonna 2016 aineet ja tarvike- sekä palveluostot lisääntyvät 6,6 milj. euroa, koska Länsimetron kaikki käyttökulut kiertävät HKL:n kautta. Länsimetron pääomakuluista se osuus, joka kuuluu Helsingille, on budjetoitu vuokramenoihin (vastikkeisiin).

Vuonna 2017 automaattimetro ja Länsimetro vaikuttavat menoihin koko vuoden osalta. Tämä näkyy nousuna kaikissa muissa menoryhmissä paitsi henkilöstökuluissa. Myös uusien raitiovaunujen käyttöönotto lisää poistojen nousua.

Vuosien 2016 ja 2017 menojen noususta liikennöintimenojen osuus tullaan kattamaan HSL:n liikennöintikorvaustuloilla. Metroliikenteen osalta liikennöintisopimus tullaan päivittämän 1.8.2016 alkaen, kun Länsimetron liikennöinti alkaa.

25.08.2014

Infrakulujen noususta ylläpitokulujen osuus kokonaisuudessaan sekä pääomakuluista puolet tullaan kattamaan HSL:n infrakorvauksella. Toinen puoli infran pääomakuluista katetaan kaupungin suoralla tuella. Länsimetron ylläpitokulut laskutetaan Helsingin osuuden osalta HSL:ltä infrakorvauksena ja Espoon osuuden osalta Espoon kaupungilta.

Investointisuunnitelma 2015-2024

Liikennelaitoksen investointisuunnitelma kattaa vuodet 2015-2024. Investointien yhteissumma on 1 183,3 milj. euroa.

Vuosien 2015-2024 suurin yksittäinen investointihanke on Kruunusilta ja siihen liittyvät radat 163,0 milj. euroa. Muita suuria hankkeita ovat uudet metrovaunut, raidejokeri, uudet raitiovaunut, Koskelan varikon uudistaminen ja automaattimetro.

Vuoden 2015 suurin yksittäinen investointihanke on uudet metrovaunut 70,5 milj. euroa. Muita suuria hankkeita ovat uudet raitiovaunut, Jokeri 2, automaattimetro sekä Myllypuron ja Hakaniemen metroasemien peruskorjaukset.

Rahoitus 2015-2017

HKL nostaa uutta lainaa 393,0 milj. euroa vuosina 2015-2017. Tästä lainamäärästä kohdistuu infrainvestointien sekä varikoiden laajennuksien ja peruskorjauksien rahoittamiseen 147,0 milj. euroa. Uusien metrovaunujen rahoittamiseen tarvitaan lainarahoitusta 162,5 milj. euroa ja uusien raitiovaunujen 83,5 milj. euroa.

Omavaraisuusaste on 53,8 % vuonna 2015, 47,1 % vuonna 2016 ja 42,2 % vuonna 2017.

Vaikutus kaupungin talouteen 2015-2017

HKL:n vaikutus kaupungin talousarvioon tulee kolmen erän kautta: peruspääoman tuotto, HSL:n infrakoron palautus ja kaupungin suora tuki HKL:lle. HKL:n nettovaikutus kaupungin talouteen on 8,0 milj. euroa vuonna 2015, 4,8 milj. euroa vuonna 2016 ja -1,1 milj. euroa vuonna 2017.

Kaupunki maksaa HKL:lle suoraa tukea 12,0 milj. euroa vuonna 2015, 16,6 milj. euroa vuonna 2016 ja 24,6 milj. euroa vuonna 2017.

HKL tarvitsee kaupungin suoraa tukea, koska HKL:llä on inframenoja, joita HKL ei voi laskuttaa HSL:ltä tai muilta tahoilta. HSL:n ja kaupunkien välisessä infrasopimuksessa on määriteltä, että infran pääomakuluista kaupungit voivat laskuttaa puolet HSL:ltä. Toinen

puolisko infran pääomakuluista jää suoraan kaupunkien maksettavaksi; Helsingin osalta HKL laskuttaa infraomaisuuden poistoista 50 % kaupungilta ja infraomaisuuden hankintaan kohdistetut todelliset korkokulut 100 %:sti, koska HKL palauttaa HSL:ltä laskutettavan laskennallisen infrakoron täysimääräisesti kaupungille. Lisäksi HSL:n infrasopimuksessa on rajattu pois tiettyjä infratoimintoja kuten liityntäpysäköinti, bussipysäkit ja polkupyöräinfra. Infrasopimuksessa on määriteltä myös, että infrakorvauksia voi laskuttaa HSL:ltä vasta kun infrakohde on otettu käyttöön; Länsimetro Oy laskuttaa hallintovastikkeita HKL:ltä vuosina 2015-2016, jotka kaupunki joutuu korvaamaan HKL:lle suorana tukena. Kaupungin tukeen sisältyy myös infran luonteisia eritä kuten bussiliikenteen valmiusmaksut ja Suomenlinnan tavaraliikennekorvaus, joihin HKL ei saa erillistä korvausta muualta.

Esittelijä

va. toimitusjohtaja
Yrjö Judström

Lisätiedot

Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)hel.fi
Yrjö Judström, va. toimitusjohtaja, puhelin: 310 34986
yrjo.judstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 HKL talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitys 2015-2017_21.8.2014
- 2 HKL_kaupungin talousarviokirjaan tuleva perusteluteksti TAE 2015_21.8.2014

Päätöshistoria

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) 21.08.2014 § 124

HEL 2014-002667 T 02 02 00

Päätös

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) päätti panna asian pöydälle.

28.05.2014 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

va. toimitusjohtaja
Yrjö Judström

Lisätiedot

25.08.2014

Tj/2

Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)hel.fi
Yrjö Judström, va. toimitusjohtaja, puhelin: 310 34986
yrjo.judstrom(a)hel.fi

3

**Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunnan lausunto HKL:n
toimitusjohtajan viran täyttämisestä**

HEL 2014-010297 T 01 01 01 01

Päätösehdotus

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) päättää esittää lausuntonaan kaupunginhallitukselle, että Helsingin kaupungin liikennelaitos -liikelaitoksen toimitusjohtajaksi valitaan dipl.ins. Ville Lehmuskoski.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto päätti 7.5.2014 (142 §) kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaan myöntää toimitusjohtaja Matti Lahdenrannalle eron liikennelaitos-liikelaitoksen toimitusjohtajan virasta 1.7.2014 alkaen. Matti Lahdenranta siirtyy 1.1.2015 alkaen eläkkeelle.

Kaupunginhallitus on 12.5.2014 (561 §) kehottanut liikennelaitos -liikelaitosta julistamaan toimitusjohtajan viran haettavaksi Helsingin kaupungin liikennelaitos -liikelaitoksen johtosäännön ja kaupungin kielitaitosäännön mukaisin kelpoisuusvaatimuksin kolmen viikon hakuajalla ja että virasta maksettava kokonaispalkka määräytyy Helsingin kaupungin johdon palkkausjärjestelmän vaativuusluokan 24 mukaisesti. Vaativuusluokassa 24 maksettava kokonaispalkka on 7390,35–10675,62 euroa kuukaudessa.

Helsingin kaupungin liikennelaitos -liikelaitoksen johtosäännön 9 §:n mukaan liikelaitoksen toimitusjohtajan kelpoisuusvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto sekä kokemusta hallinto- ja johtamistehtävistä. Kaupungin kielitaitosäännön perusteella viraston ja laitoksen päälliköltä vaaditaan suomen kielen erinomaista ja ruotsin kielen tyydyttävää suullista ja kirjallista taitoa.

Ilmoituksessa todettiin lisäksi, että HKL hakee määrätietoista johtajaa, jolla on hyvät yhteistyötaidot, kyky ohjata laajoja investointihankkeita ja kehittää palvelutuotannon laatua ja sen taloudellista tehokkuutta, ja että tehtävässä toimitaan yhteistyössä eri liikenteen toimijoiden sekä muiden yhteistyökumppaneiden kanssa.

Virkaa täytettäessä tulee erityisten kelpoisuusehtojen lisäksi ottaa huomioon perustuslain 125 §:ssä säädetyt yleiset nimitysperusteet julkisiin virkoihin eli taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto.

25.08.2014

Toimitusjohtajan virka on ollut julkisesti haettavana kaupungin virallisissa ilmoituslehdissä ja kaupungin sähköisillä ilmoitussivuilla ajalla 16.5.–9.6.2014.

Helsingin kaupungin liikennelaitos -liikelaitoksen johtosäännön 10 §:n mukaan kaupunginvaltuusto valitsee toimitusjohtajan johtokunnan annettua hakijoista lausuntonsa.

Toimitusjohtajan virkaan saapui määräaikaan mennessä yhteensä 18 hakemusta. Hakijoista kolme ei täyttänyt viran pätevyysvaatimuksia.

Apulaiskaupunginjohtajan johdolla haastateltiin henkilökohtaisesti seitsemän (7) hakijaa, joista kolmesta hankittiin psykologinen henkilöarviointi. Haastattelujen ja psykologisen henkilöarvioinnin perusteella johtokunta haastatteli 21.8.2014 seuraavat hakijat:

- Ville Lehmuskoski
- Pekka Sirviö

Hakija Lehmuskoskella on monipuolinen kokemus joukkoliikenteen eri tehtävissä konsulttiyrityksen osastopäällikkönä, HKL:n suunnittelujohtajana, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän osaston johtajana ja Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnittelupäällikkönä.

Hakija Sirviöllä on kokemusta junaliikenteen kalustopuolen kunnossapito- ja myyntitehtävien johtamisesta projektipäällikkönä ja asiakkuusjohtajana yksityisellä sektorilla ja hän on viimeksi toiminut HKL-Raitioliikenteen johtajana.

Esittelijä toteaa, että toimitusjohtajan valinnassa tulee huomioon viralle asetetut ehdottomat vaatimukset sekä hakuilmoituksessa mainitut kriteerit.

Esittelijä on edellä olevan mukaisesti ottanut huomioon esityksessään johtokunnan lausunnoksi kaupunginhallitukselle hakijoiden tähänastiset urat, suoritettut haastattelut ja soveltuvuusarvioinnit.

Edellä olevan perusteella va. toimitusjohtaja esittää, että HKL:n toimitusjohtajan virkaan tulisi kokemustaan, tähänastisen toimintansa ja henkilökohtaisten ominaisuuksiensa perusteella valita dipl.ins. Ville Lehmuskoski erityisesti, kun otetaan huomioon hänen laaja asia- ja henkilöjohtamisosaamisensa sekä pitkäaikaisen kokemuksensa yhteistyöstä eri liikenteen toimijoiden ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa.

Esittelijä

25.08.2014

Tj/3

va. toimitusjohtaja
Yrjö Judström

Lisätiedot

Yrjö Judström, va. toimitusjohtaja, puhelin: 310 34986
yrjo.judstrom(a)hel.fi

25.08.2014

Haj/1

1

Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano

Päätösehdotus

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) päättää, että tämän kokouksen päätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, ellei erikseen toisin ole päätetty tai myöhemmin päätetä.

Esittelijä

vs. hallintojohtaja
Eeva Hänninen